

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Correct taalgebruik wordt getoetst bij alle antwoorden van de kandidaat op open vragen.

Voor incorrect taalgebruik worden maximaal 4 scorepunten in mindering gebracht.

Onder incorrect taalgebruik moet worden verstaan: spelfouten en fouten in de zinsbouw inclusief verkeerde woordvolgorde.

Zelfstandig gebruik van bijzinnen (als in: "Omdat ...") dient niet fout te worden gerekend.

In afwijking van het bepaalde onder 5 van de Algemene regels geldt voor incorrect taalgebruik dat elke fout binnen een antwoord op een vraag wel afzonderlijk dient te worden aangerekend.

De fouten voor incorrect taalgebruik dienen los van de inhoudelijke beoordeling te worden geregistreerd en de daarbij behorende aftrekpunten dienen bij de laatste beoordelingscomponent uit het correctievoorschrift te worden genoteerd.

Voor incorrect taalgebruik dient de volgende aftrekgeregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Bij een antwoord op een open vraag waarbij de kandidaat niet hoeft te antwoorden in een volledige zin, wordt niet de grammaticaliteit van het antwoord beoordeeld, maar de spelling wel. De reikwijdte van vakspecifieke regel 1 wordt hiermee voor antwoorden op deze open vragen beperkt.

Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de Leidraad bij de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje). Deze aftrekgeregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

- 2 Het is de kandidaat niet toegestaan telegramstijl te gebruiken bij vragen waarbij in volledige zinnen moet worden geantwoord. Voor een antwoord dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend.
- 3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.
- 4 Wanneer een antwoord op een open vraag het maximum aantal woorden overschrijdt, worden alleen de woorden van het antwoord tot het toegestane maximum in de beoordeling betrokken met inachtneming van vakspecifieke regel 3. Spelfouten in de overschrijding van het maximum aantal woorden tellen niet mee.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 We leren (n)iets van de geschiedenis

1	maximumscore 1 alinea 3	
2	maximumscore 1 alinea 10	
3	maximumscore 1 alinea 15	
4	C	1
5	D	1
6	maximumscore 3 zin 1 < al gegeven> constatering zin 2 standpunt zin 3 argument zin 4 + 5 subargument zin 6 subargument zin 7 < al gegeven> herhaling standpunt	
	indien vier elementen goed	3
	indien drie elementen goed	2
	indien twee elementen goed	1
	indien een of geen element goed	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- het criterium of (politiek) beleid erdoor verbeterd wordt / in kwaliteit toeneemt 1
- het criterium of je je eigen tijd beter kan duiden / je de (nabije) toekomst beter in kan schatten/voorspellen 1

Opmerking

Niet goed is:

- *aan het criterium of historici betere analisten zijn dan niet-historici*
- *aan het criterium of men iets kan leren van de geschiedenis*

Beoordeel de spelling.

8 maximumscore 1

“Het menselijk leervermogen is beperkt als het gaat om historische kennis en de emoties van de waan van de dag zijn dominant.” (regels 57-60)

Beoordeel de spelling.

9 maximumscore 1

Een van onderstaande:

spot / ironie / sarcasme / hyperbool / overdrijving

Beoordeel de spelling.

10 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- **Weliswaar** pretenderen mensen dat de duidelijkste lessen kunnen worden geleerd uit de Duitse bezetting / de Tweede Wereldoorlog 1
- **maar toch** blijken mensen hier niets van geleerd te hebben 1

of

- **Weliswaar** kan uit de geschiedenis / uit de Duitse bezetting / uit de Tweede Wereldoorlog worden geleerd dat we discriminatie (en uitsluiting) niet kunnen tolereren 1
- **maar toch** maken mensen zich hier schuldig aan, zodra zich een gelegenheid voordoet 1

Opmerking

Antwoorden waarin de inhoud van bolletje 1 en 4 en die van bolletje 2 en 3 met elkaar zijn gecombineerd, leveren ook 2 scorepunten op, mits de strekking van het antwoord hetzelfde blijft.

Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

Relativering	<al gegeven > Weliswaar zijn in de geschiedenis patronen waar te nemen,
Standpunt	maar toch valt de toekomst nauwelijks te voorspellen / maar die patronen wijken van elkaar af.
Argument	Het historisch proces neemt onverwachte wendingen.

per juist weergegeven element

1

*Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

12 maximumscore 3

nummers 1, 3, 7, 10 en 11

indien vijf nummers goed

3

indien vier nummers goed

2

indien drie nummers goed

1

indien twee of minder nummers goed

0

13 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Het organisatievermogen en de infrastructuur van de EU zijn van een andere orde dan die van het Romeinse Rijk (regels 185-187)
- De (huidige) immigratiestromen hebben geen militaire capaciteit zoals dat wel het geval was bij de barbaarse stammen / tijdens het Romeinse Rijk (regels 188-190)

1

1

*Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

14 D

1

15 maximumscore 1

“Anders dan veel leken denken, herhaalt de geschiedenis zich niet.”
(regels 255-257)

of

“Zeker, er zijn patronen die steeds weer opnieuw voorkomen, maar die patronen wijken op subtiele wijze van elkaar af.” (regels 257-260)

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 2 uitspraak 1, 4 en 6	
	indien drie elementen goed	2
	indien twee elementen goed	1
	indien een of geen element goed	0
17	maximumscore 3 zin 2, 4, 5 en 8	
	indien vier elementen goed	3
	indien drie elementen goed	2
	indien twee elementen goed	1
	indien een of geen element goed	0
18	C	1
19	maximumscore 2	
	• argument 1	1
	• argument 4	1
20	D	1
21	maximumscore 1 "Als we een analyse hebben gemaakt van de oorzaken van historische mislukkingen en rampen, kunnen we daaruit conclusies trekken over het te voeren beleid in heden en toekomst." (regels 4-9) <i>Opmerking</i> <i>Niet goed zijn de volgende antwoorden:</i> <i>"In brede kring leeft het idee dat kennis van de geschiedenis een nuttige zaak is." (regels 1-3)</i> <i>"We zouden kunnen leren van historische ervaringen." (regels 3-4)</i> <i>Beoordeel de spelling.</i>	
22	D	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- In tekst 1 wordt toegelicht dat voor veel mensen het belangrijkste motief voor historische kennis ligt in het verklaren van het heden / in het voorspellen van de toekomst 1
- In tekstfragment 3 wordt gesteld dat politici de geschiedenis gebruiken als instrument om hun beleid te rechtvaardigen / dat historische kennis nuttig is om analogieën van politici te kunnen deconstrueren/ ondermijnen 1

*Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

24 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

Historici moeten de frames van beleidsmakers deconstrueren 2

of

- Historici moeten laten zien dat beleidsmakers uit de beschikbare historische feiten alleen die feiten vertellen 1
- waarmee hun beleidskeuzen worden ondersteund 1

of

- Historici moeten laten zien dat op basis van historische feiten een verhaal kan worden verteld 1
- dat net zo goed heel anders had kunnen luiden 1

*Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

Tekst 2 De fata morgana van een basisinkomen

25 A 1

26 maximumscore 1
alinea 2 of alinea 3

27 maximumscore 1
alinea 6

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De berekening van Bregman klopt niet 1
- Het voorstel is veel te duur / er ontstaat een (te) groot tekort 1

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

29 maximumscore 3

Drie van de volgende:

- De invoering is te duur / er zal een gat van 30 miljard ontstaan.
- AOW'ers worden geconfronteerd met een onacceptabele verlaging van hun uitkering.
- Ook andere groepen moeten gecompenseerd worden.
- Er ontstaan nieuwe regelingen en bureaucratie.

voor maximaal drie elementen uit bovenstaande:

per juist element 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

30 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

Groep	Voordelig / Nadelig	Hoofdargument(en)
AOW'ers	Nadelig	a) De inkomsten van alleenstaande AOW'ers worden verlaagd met 300 euro per maand.
Bijstandsgerechtigden	Voordelig	b) Er is geen sollicitatieverplichting meer. c) Regels voor bijverdiensten worden geschrapt.
De overheid	Nadelig	d) Er ontstaat een begrotingstekort. e) Er ontstaat bureaucratie.

per onderscheiden groep 1 scorepunt toekennen wanneer in beide cellen een volledig juist antwoord is gegeven 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Wie niet kán werken, wordt financieel ondersteund 1
- Wie wél kan werken, wordt verondersteld dat naar vermogen te doen 1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

32 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

- Het invoeren van een basisinkomen is een slecht idee.
- Het kost te veel geld / is onbetaalbaar.
- Het leidt tot nieuwe regelingen/bureaucratie.
- Het staat haaks op het uitgangspunt van een activerende sociale zekerheid.
- Het leidt tot ondermijning van het solidariteitsprincipe.
- De verantwoordelijkheden van overheid, markt en samenleving veranderen.

indien zes elementen goed 4

indien vijf elementen goed 3

indien vier elementen goed 2

indien drie elementen goed 1

indien twee of minder elementen goed 0

Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Tekst 3 Stiekem ben ik een docent

33 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- De lezer wil amusement/verstrooiing 1
- de journalist wil kennis overdragen 1
- en de journalist moet die twee (lastig verenigbare) zaken met elkaar combineren 1

Opmerking

Met de omschrijving achter het derde bolletje wordt aangeduid dat het antwoord duidelijk moet maken dat de journalist de kennisoverdracht en het amusement tegelijkertijd moet realiseren.

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • de essentie van iets achterhalen / laten zien hoe iets zit • en daar een pakkend verhaal over schrijven 	1 1
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
35	maximumscore 4 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> – Wees niet bevooroordeeld. – Wees niet lui. – Leg mensen geen woorden in de mond. – Controleer persberichten (grondig) / verricht steeds research / publiceer geen twijfelachtig nieuws. – Schrijf op een pakkende manier. – Schrijf beknopt / beknopter dan je wetenschappelijke bron. – Stel scherpe vragen (om de zaak op scherp te zetten). 	
	indien zeven elementen goed	4
	indien zes elementen goed	3
	indien vijf elementen goed	2
	indien vier elementen goed	1
	indien drie of minder elementen goed	0
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
36	maximumscore 2 Twee van de volgende:	
	<ul style="list-style-type: none"> – Veel wetenschappers verhullen het gebrek aan opmerkelijke onderzoeksresultaten. – Ze staan onvoldoende boven de stof (zodat ze geen conclusies kunnen trekken en keuzes kunnen maken). – Ze zijn gedwongen in het Engels te schrijven. 	
	per juiste verklaring	1
	<i>Maximumlengte van het antwoord: 35 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
37	A	1
38	D	1

Vraag	Antwoord	Scores
39	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Kranten (hebben publicatiedwang en) publiceren zonder grondige controle • Veel journalisten willen eerst uitzoeken hoe iets zit • en daarna een pakkend verhaal schrijven <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	1 1 1
40	C	1

Incorrect taalgebruik

41 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrect taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 2 juni te accorderen.

Ook na 2 juni kunt u nog tot en met 9 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 Maarten van Rossem, Maarten! vrijdag 27 november 2015
- tekst 2 Raymond Gradus, de Volkskrant, 19 mei 2015
- tekst 3 Martijn B. Katan, NRC Handelsblad, 21 februari 2015
- tekstfragment 1 Martijn van Calmthout, de Volkskrant, 8 december 2015
- tekstfragment 2 Fragment uit de visienota die Cees van der Kooij en Ton van der Schans namens de VGN schreven en die op vrijdag 4 maart is gepresenteerd op het Tweede Nationaal Geschiedenisonderwijscongres in de EUR. 12-03-2016
- tekstfragment 3 Conferentie: 'Reflecteren op geschiedenis heeft zin', Achtergrond - 17 december 2015 - Auteurs: Marieke Oprel, Hannah van der Heijde

Nederlands vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Bij het centraal examen Nederlands vwo:

Op **pagina 11**, bij **vraag 28** moet

- De berekening van Bregman klopt niet 1
- Het voorstel is veel te duur / er ontstaat een (te) groot tekort 1

*Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

vervangen worden door:

- De berekening van Bregman klopt niet / is onvolledig 1
- Het voorstel is veel te duur. / Er ontstaat een (te) groot tekort. /
Andere Nederlanders zullen de kosten moeten betalen 1

of

- Het voorstel is veel te duur. / Er ontstaat een (te) groot tekort 1
- Andere Nederlanders zullen de kosten moeten betalen 1

*Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

en

Op pagina 11, bij vraag 30 moet

Groep	Voordelig / Nadelig	Hoofdargument(en)
AOW'ers	Nadelig	a) De inkomsten van alleenstaande AOW'ers worden verlaagd met 300 euro per maand.
Bijstandsgerechtigden	Voordelig	b) Er is geen sollicitatieverplichting meer. c) Regels voor bijverdiensten worden geschrapt.
De overheid	Nadelig	d) Er ontstaat een begrotingstekort. e) Er ontstaat bureaucratie.

per onderscheiden groep 1 scorepunt toekennen wanneer in beide cellen een volledig juist antwoord is gegeven

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

vervangen worden door:

Groep	Voordelig / Nadelig	Hoofdargument(en)
AOW'ers	Nadelig of Voordelig	a) De inkomsten van alleenstaande AOW'ers worden verlaagd met 300 euro per maand. of a) De inkomsten van getrouwde AOW'ers gaan omhoog.
Bijstandsgerechtigden	Voordelig	b) Er is geen sollicitatieverplichting meer. c) Regels voor bijverdiensten worden geschrapt. of b) (Allerlei) regelingen worden geschrapt. c) Bijstandsgerechtigden gaan er mogelijk financieel op vooruit.
De overheid	Nadelig	Twee uit onderstaande drie mogelijkheden: d) Er ontstaat een (groter) begrotingstekort. e) Er ontstaat bureaucratie. f) Er ontstaat een prikkel tot zwartwerken.

per onderscheiden groep 1 scorepunt toekennen wanneer in beide cellen een volledig juist antwoord is gegeven

1

Beoordeel de spelling.

Let op: de leerling hoeft niet in volledige zinnen te hebben geantwoord en de grammatica hoeft niet te worden gecontroleerd.

en

Op **pagina 12**, bij **vraag 32** moet

De kern van een goed antwoord is:

- Het invoeren van een basisinkomen is een slecht idee.
- Het kost te veel geld / is onbetaalbaar.
- Het leidt tot nieuwe regelingen/bureaucratie.
- Het staat haaks op het uitgangspunt van een activerende sociale zekerheid.
- Het leidt tot ondermijning van het solidariteitsprincipe.
- De verantwoordelijkheden van overheid, markt en samenleving veranderen.

indien zes elementen goed	4
indien vijf elementen goed	3
indien vier elementen goed	2
indien drie elementen goed	1
indien twee of minder elementen goed	0

Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

vervangen worden door:

Zes van de volgende:

- Het invoeren van een basisinkomen is een slecht idee.
- Het kost te veel geld / is onbetaalbaar.
- Er gaan groepen op achteruit.
- Het leidt tot nieuwe regelingen/bureaucratie. / Het is een prikkel tot zwartwerken (die leidt tot nieuwe controles en bureaucratie).
- (Talenten blijven onbenut en) het staat haaks op het uitgangspunt van een activerende sociale zekerheid.
- Het leidt tot ondermijning van het solidariteitsprincipe.
- Het gaat voorbij aan goed werkgeverschap.
- De verantwoordelijkheden van overheid, markt en samenleving veranderen. / Het leidt tot verdere verstatelijking.

indien zes elementen goed	4
indien vijf elementen goed	3
indien vier elementen goed	2
indien drie elementen goed	1
indien twee of minder elementen goed	0

Opmerkingen

- *Er is geen maximumlengte aan het antwoord gesteld.*
- *Het antwoord hoeft niet in volledige zinnen te zijn gesteld; een opsomming in de vorm van een topic-lijst is ook goed.*
- *De grammatica hoeft niet te worden beoordeeld; de spelling dient wel te worden beoordeeld.*

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren Nederlands vwo.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter